

KØBENHAVNS KOMMUNE
Børne- og Ungdomsforvaltningen
Støtte Rådgivning og Sundhed

**NOTAT
INDSTILLING**

09-10-2009

Sagsnr.
2009-87926

Dokumentnr.
2009-386104

Sagsbehandler
Karen Maass

Efterskolebetaling for elever med særlige behov

Sagen er aktuel, idet et efterskoleophold kan være et yderst relevant inkluderende tilbud for elever med særlige behov, da disse ikke som mange andre unge har en bred vifte af muligheder inden påbegyndelse af ungdomsuddannelse

Forvaltningen betaler for elever på efterskole, der har bopæl i KK. Den seneste opkrævning udgør 25,8 mio. kr. for 812 københavnere svarende til 31.726 kr. pr. elev. Kommunens bidrag pr. elev fastsættes i finansloven. Kommunens bidrag beregnes ud fra opgørelser fra skolerne over antallet af københavnske elever.

Derudover yder Københavns Kommune (BUF) tilskud til nedsættelse af forældrebetalingen til unge med massive og vedholdende

**Støtte, Rådgivning og
Sundhed**

1502 København V

Telefon
3366 4125

Telefax
3366 7053

EAN nummer
5798009383730

www.kk.dk

læsevanskeligheder og ordblindhed på en godkendt ordblindedefterskole, så forældrebetalingen reduceres til 6.000 kr. pr. år. Børne- og Ungdomsforvaltningens betaling til ordblindedefterskoler er 22.700 kr. for en elev pr år. Dette vedtog UU-udvalget den 16.8.2000

Socialforvaltningen (handicapcenteret) oplyser, at de sædvanligvis ikke betaler for efterskoleelever. Socialforvaltningen har ikke mulighed for at medfinansiere undervisning, med mindre det kan dokumenteres, at opholdet bærer præg af anbringelse.

Formålet er, at de unge mennesker med særlige behov (fx autisme, ADHD, ordblinde, generelle indlæringsvanskeligheder) kan vælge mellem et 10. klasses forløb i København eller et efterskoleophold på en godkendt efterskole. For et ungt menneske med særlige behov kan et efterskoleophold være en rigtig god løsning på afslutning af et undervisningsforløb. Eleven får mulighed for gradvist at øge selvstændigheden og gøre sig parat til en ungdomsuddannelse. Eleven bor ikke hjemme og øves langsomt i at erhverve sig praktiske færdigheder til selvstændigt at kunne mestre almindelige dagligdags gøremål.

På baggrund af vurderinger fra UU- vejlederne er der følgende realistiske antal elever til efterskoler jf. nedenstående scenarier

Klassetype/skole	Fra 8. til 9.	Fra 9. til 10.
Specialskoler/klasserækker: Frederiksgård Skole Engskolen Klasserækken på Dyvekeskolen Klasserækken på Kildevældsskolen	11 - 13	11 - 13
Frejaskolen	1	3
Charlottegården	0	1
Friluftsskolen	0	0
Enkeltintegrerede	8 - 9	8
I alt	9 - 10	12
Total	20 - 23	23 - 25

Økonomi

Kommunens udgift pr. år til efterskole/husholdningsskole pr. specialelev er således jf. ovenfor:

Ordinært bidrag	31.726 kr.
Ekstrabetaling for specialelever	22.700 kr.
I alt	54.426 kr.

Denne udgift skal sammenholdes med udgiften ved elevernes undervisning i de københavnske folkeskoler.

De pågældende elever kan have forskellige undervisningstilbud i KK. Disse tilbud udløser følgende elevafhængige bevillinger i 2009 til de enkelte folkeskoler:

	Undervisningsform	Beløb pr. år 1)
1.	Normalklasse 9. og 10. klassetrin pr. år Hertil kommer evt. tildelte puljemidler f.eks. 2-sprogede m.m.	32.240
2.	Enkeltintegrerede under 12 ugentlige lektioner pr. ugelektion pr. år. 17.725 kr. For 6 ugentlige lektioner udgør den samlede beløb (6x17.725 + 32.240 kr.) Hertil kommer evt. tildelte puljemidler f.eks. 2-sprogede m.m. samt evt. praktisk medhjælp	138.590
3.	Enkeltintegrerede over 12 ugentlige lektioner pr. ugelektion pr. år 18.620 kr. For 15 ugentlige lektioner udgør det samlede beløb således (15x18.620 + 32.240kr.) Hertil kommer evt. tildelte puljemidler f.eks. 2-sprogede m.m. samt evt. praktisk medhjælp	311.540
4.	Frederiksgård Skole m.fl. pr. år Hertil kommer evt. tildelte puljemidler f.eks. 2-sprogede m.m. samt evt. praktisk medhjælp	109.921
5.	Skolen i Charlotttegården pr. år Hertil kommer evt. tildelte puljemidler f.eks. 2-sprogede m.m. samt evt. praktisk medhjælp	225.408
6.	Frejaskolen pr. år.	266.885

I beløbene indgår alene de elevafhængige bevillinger, der udmeldes direkte til de enkelte skoler.

Det indebærer således at bevillingen til praktisk medhjælp ikke indgår, idet midler til ”Praktisk medhjælp til vidtgående”, udmeldes samlet som en stor pulje til Støtte, Rådgivning og Sundhed, som videreudmelder i systemet til specialskolerne.

Tilsvarende gælder for puljemidler f.eks. 2- sprogede .Det er ikke muligt at inddrage disse midler, idet tildelingen varierer ud fra de konkrete elever. I beløbene indgår heller ikke de faste og de bygningsmæssige tildelinger, idet disse ikke afhænger af antallet af elever.

Ved optagelse af en elev på efterskole er forvaltningens udgift betalingen til efterskolen, mens bevillingen til folkeskolen bortfalder i det omfang pladsen (bevillingen) ikke gives til en anden elev.

Som det fremgår, er efterskoletilbuddet alt andet lige billigere for forvaltningen end samtlige 6 undervisningstilbud i kommunen med undtagelse placering i normalklassen uden ekstra støtte.

Såfremt eleven forlader efterskolen i løbet af skoleåret skal forvaltningen dog være i stand til at tilbyde undervisning til eleven.

Forskellige scenarier:

1. scenarie:

Efterskoleopholdet er et alternativt 10. klasses tilbud, og tilskud ydes til alle elever med særlige behov, der optages på de godkendte specialefterskoler eller de efterskoler, Københavns Kommune har kontrakter med. Eleverne skal have modtaget specialundervisning på niveau 2 eller 3.

Omlægningen vil betyde en forbedret service i forhold til tilvalg af 10. klasses tilbud. Disse elever har ikke som andre elever en meget stor vifte af tilvalgsmuligheder i forhold til ungdomsuddannelse. Efterskoletilbuddet for 10. klasse kan øge elever med særlige behovs mulighed for gradvis at blive selvhjulpne i inkluderende miljøer.

Kommunens udgift pr. år til efterskole/husholdningsskole pr. specialelev jf. ovenfor.

Ordinært bidrag	31.726 kr.
Ekstrabetaling for specialelever	22.700 kr.
I alt	54.426 kr.

Skole	Antal elever	Besparelse pr. elev	Samlet besparelse
Frejaskolen	1	266.885	266.885
Skolen i Charlotttegården	1	225.408	225.408
1 elev fra hver: Engskolen, Frederiksgård Skole, Dyveke og Kildevælds klasserækker	4	109.921	439.684
Ordblinde 8. og 9. klassetrin på efterskoler	3	54.426	163.278
I alt	9		1.095.255
Betaling efterskole	20	54.426	1.088.520
Nettobesparelse			6.735

Beløbet er opgjort ud fra de seneste oplysninger om betalingen for ordblinde elever. Der er forudsat en egenbetaling på ca. 6.000 kr. pr. elev.

Såfremt der afsættes en ramme for yderligere 20 elever pr. år på 10. klassetrin vil det således udløse en udgift på 1.088.520 kr.

Samtidig reduceres muligheden for ordblinde elever til kun at omfatte 10. klassetrin. Antallet af ordblinde elever på 8. og 9. klassetrin kendes ikke, men er ansat til 3 elever jf. tabellen. Vi kan ikke ud fra journalarkene alene afgøre, hvor mange der er elever på henholdsvis 8., 9. eller 10. klasse. Der er pt. i alt 28 elever på ordblindeefterskole. Såfremt der nu justeres på tilskuddet til ordblinde elever (8.-9. klasse), må der tages hensyn til de elever, der er bevilget tilskud på ordblindeefterskole jf. BUU-beslutning 16.8.2000. Der vil være en overgangsordning, hvor de elever, der er bevilget for 8. klasse også ønsker at få et 9. og eventuelt 10. skoleår medfinansieret.

Udgiften til tilbud om efterskole i 10. klasse foreslås finansieret, så kapaciteten nedskrives således:

Som nævnt ovenfor, er det en forudsætning for finansieringen, at kapaciteten nedskrives dvs. pladsen ikke tildeles en anden elev. I dette tilfælde vil det være vanskeligt at opføre besparelsen.

Som følge af, at det kommunale tilbud er dyrere end forvaltningens

betaling for efterskoletilbuddet vil omlægningen indebære en forøgelse af den samlede kapacitet med netto 11 pladser (20 efterskolepladser – 9 kommunale pladser) Den samlede økonomi kan ses i nedstående tabel ved de to scenarier.

Samlet økonomi, ved nedlæggelse af 9 specialskolepladser og oprettelse af 9 eller 20 efterskolepladser

Tabel: Omlægning fra specialskole til specialefterskole

Nedlægges/bespares (2010 PL) - 9 pladser					
Skole	Bevilling	Funktion	Antal elever	Besparelse pr. elev	Samlet besparelse
Niveau 3 - specialskoler					
Frejaskolen	Special-undervisning	3.22.08	1	266.885	266.885
Skolen i Charlotttegården	Special-undervisning	3.22.08	1	225.408	225.408
Total Niveau 3 specialskoler			2		492.293
Niveau 2 - Specialskoler					
1 elev fra hver:					
Engskolen, Frederiksgård Skole, Dyveke og Kildevælds klasserækker	Undervisning	3.22.01	4	114.333	457.332
Ordblinde 8. og 9. klassetrin på efterskoler	Undervisning	3.22.01	3	54.426	163.278
Total Niveau 2 specialskoler			7		620.610
Total reduktion (elevtal og bevilling)			9		1.112.903

2 Scenarier

Nye pladser på efterskole og nettobesparelsen (2 scenarier)					
Scenarie 1: Der oprettes 20 nye efterskolepladser (netto 11 ekstra pladser)					
	Bevilling	Funktion	Antal elever	Ny udgift pr. elev	Nettobesparelse
Betaling efterskole ved 20 nye pladser	Undervisning	3.22.12	20	54.426	1.088.520
Nettobesparelse					24.383

Scenarie 2: Der oprettes 9 nye efterskolepladser (netto 0 nye pladser)					
	Bevilling	Funktion	Antal elever	Ny udgift pr. elev	Nettobesparelse

Betaling efterskole ved 9 nye pladser	Undervisning	3.22.12	9	54.426	489.834
Nettobesparelse					623.069

2.scenarie:

Efterskoletilbuddet gælder også 8., 9. klasse. Et efterskoleophold er pr. definition et-årigt, hvorfor det anbefales at lægge opholdet i forlængelse af 9. klasse. Såfremt der skal ydes tilskud til både 8., 9. og 10. skoleår vil det være vanskeligt at udregne ressourceforbruget. Arbejdsgruppen anbefaler, at denne model ikke tiltrædes, idet det vil være svært at overskue de samlede økonomiske konsekvenser

3.scenarie

Varde-modellen, hvor kommunen betaler differencen mellem en almindelig efterskole og en specialefterskole. Det er 0-200 kr. om måneden. PPR laver udtalelse om, hvorvidt eleven tilhører målgruppen for den pågældende efterskole.

Aalborg-modellen, hvor der gives ekstraordinært tilskud på max 4.000 kr. årligt pr. elev til de elever, der har afsluttet deres skolegang i specialklasse eller har modtaget massiv specialundervisning i form af enkeltintegrationstimer. Endvidere gives det til de elever, der modtager massiv specialpædagogisk bistand, men samtidig er inkluderet i normalområdet. Tilskuddet gives til de godkendte specialefterskoler.

Disse modeller anbefales ikke som en holdbar løsning, idet der ikke er en reel økonomisk gevinst for hverken forældre eller kommune.

Sikkerhed for pædagogisk kvalitet

Iflg. Undervisningsministeriet hører efterskoler til under Lov om frie grundskoler og efterskoler. I Danmark er der 265 efterskoler, der alle har frihed til at tone deres udbud på den måde, de ønsker. Tilsynet føres af den pædagogiske konsulent i undervisningsministeriet. Tilsynet foregår via netovervågning og stikprøver på fx Folkeskolens afgangsprøver.

41 efterskoler er pt. godkendt til at have et særligt tilrettelagt tilbud. Det skal fremgå af indholdsplanen, at tilbuddet er tilrettelagt for elever med særlige behov.

Ved at anbefale en efterskole / husholdningsskole og evt. betale,

kan det fremstå som om, kommunen kender indholdet i undervisningen. Dette kunne afhjælpes ved, at der var efterskoler (hvis det ikke er de godkendte specialefterskoler), hvor man laver en forhåndskontrakt med efterskolen/skolen. Hvad tilbyder efterskolen, og hvordan kan kommunen være sikker på, at ydelsen af specialtilbud indfris? Forvaltningens kontor for støtte, rådgivning og sundhed står for udarbejdelse af disse kontrakter i samarbejde med UU-København, da sidstnævnte kender elevgruppen og dermed forventningerne til undervisningen på stedet. UU-København har i forvejen opfølgningspligt over for de unge.